

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til EM12 at ændre Inatsisartutlov nr. 11 af 2. december 2009 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, således at fagentrepriser gives en fortrinsstilling i forbindelse med offentligt udbud, og der derved sikres en øget tilvejebringelse af praktikpladser.

(Medlem af Inatsisartut Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Boliger, Infrastruktur og Trafik)

Alle kan nok være enige om, at der ligger gode og fornuftige hensigter bag dette forslag. Det gælder navnlig bestræbelserne på at skaffe flere lærepladser i byggeriet. Alligevel mener Naalakkersuisut, at en ændring på dette punkt af Inatsisartutloven om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren – i daglig tale tilbudsloven – næppe er den rigtige vej at gå.

Det er således tvivlsomt, om en ordning, hvorefter offentlige og offentligt støttede bygge- og anlægsarbejder fortrinsvis udbydes i fagentrepriser, automatisk gør mindre virksomheder mere konkurrencedygtige. En sådan ordning fjerner jo ikke konkurrencen fra større virksomheder ved offentlige licitationer.

Ifølge forslagsstilleren er totalentrepriserne skurken i dette spil. En intern opgørelse over Selvstyrets anlægsprojekter i 2010 viser imidlertid, at fagentrepriseformen benyttes i vid udstrækning, hvad enten det er Selvstyret eller kommunerne, der står som udbydere.

Ved gennemførelse af store bygge- og anlægsopgaver er det vigtigt, at entreprenøren har den nødvendige kapacitet, både med hensyn til mandskab, materiel og økonomi. Mindre virksomheder, der gerne vil medvirke ved gennemførelsen af store bygge- og anlægsarbejder, bør derfor slå sig sammen med andre virksomheder, eller søge at byde ind som underentreprenør.

Igennem en årrække i 1990'erne var der ved bekendtgørelse påbud om, at alle offentlige og offentligt støttede bygge- og anlægsarbejder skulle udbydes i fagentrepriser. Hensigten var blandt andet at tage hensyn til mindre entreprenør- og mestervirksomheder.

Erfaringerne fra den periode var imidlertid ikke udelukkende gode. Det obligatoriske udbud i fagentrepriser viste sig at være alt for lidt fleksibelt, og det gik især ud over effektiviteten ved større bygge- og anlægsopgaver. Ordningen var reelt en sovepude for virksomhederne i branchen, og den tilsigtede udvikling af de mindre virksomheders kompetencer udeblev.

Tilbudsloven er netop udformet med henblik på at give fleksible muligheder for valg af den bedst egnede udbuds- og entrepriseform afhængig af det konkrete bygge- eller anlægsprojekt. Formålet er at skabe god konkurrence og effektivisere byggeriet, så der fås mest muligt byggeri for de offentlige investeringer.

Naalakkersuisut mener, at det vil være et tilbageskridt for den teknologiske og økonomiske udvikling af samfundet, hvis muligheden for tilpasning af entreprisformen efter forskellige behov og krav pilles ud af tilbudsloven.

Med koalitionsaftalens erklærede målsætning om, at flere boliger skal opføres af lokale virksomheder, menes der, at de samfundsmæssige udfordringer på bygge- og anlægsområdet skal løses med størst mulig deltagelse af grønlandske virksomheder – store som små – hvis reelle ledelser skal være til stede her i landet.

Dette forhold reguleres af næringslovgivningen. En virksomhed skal således være registreret i Grønlands Erhvervsregister (GER) for at kunne udføre bygge- og anlægsarbejder her i landet.

Ligeledes er det naturligvis væsentligt, at lokal arbejdskraft beskæftiges indenfor bygge- og anlægssektoren.

Virksomhedernes ansættelse af personale til bygge- og anlægsarbejder er underlagt bekendtgørelsen om regulering af arbejdskrafttilgangen. Det er de kommunale arbejdsmarkedskontorer, der kontrollerer, at reglerne i bekendtgørelsen overholdes.

Med hensyn til oprettelse af lærepladser er der ved bekendtgørelse fastsat mindstekrav om ansættelse af lærlinge ved offentlige eller offentligt støttede bygge- og anlægsarbejder til en værdi af mere end 3 mio. kr. Alle virksomheder, der udfører offentligt støttede bygge- og anlægsarbejder er omfattet af mindstekravet, der – afhængig af byggesummen – kan indebære ansættelse af mindst tre lærlinge.

For tiden arbejder Naalakkersuisut på et initiativ til styrkelse af samfundsøkonomiske hensyn ved udbud af offentlige og offentligt støttede bygge- og anlægsarbejder.

Formålet er dels at fremme kompetenceudviklingen i den hjemlige bygge- og anlægssektor, f.eks. gennem valg af underentreprenører, dels at fremme uddannelsen af arbejdskraften indenfor sektoren, f.eks. ved ansættelse af lærlinge. Endvidere er det tanken at se på mulighederne for at inddrage andre forhold, f.eks. skatteforhold, miljøforhold mv.

Planen er, at jeg senere på året – på vegne af Naalakkersuisut – kan præsentere et konkret forslag hertil for Inatsisartut.

Med disse bemærkninger indstiller jeg på vegne af Naalakkersuisut, at forslaget sendes til udvalgsbehandling med henblik på en videre behandling i Inatsisartut til efterårssamlingen 2011.